

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs V [i. e. VI]. De appellatione à confirmatione, ejusque annulatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Tertius, an saltem sex mensibus in sacro Ordine constitutus fuerit? juxta Tridentin. *sess. 22. c. 2.*
 Quartus, an in Theologia vel jure canonico Doctor vel Licentiatu sit, aut saltem publico alicujus Academiae vel aliorum probatorum vel expertorum testimonio ad alios docendos idoneus judicatus? juxta Trid. *loc. cit.* Quintus, an bona fama & integra vita sit? juxta *c. 2. d. 23. & c. ult. d. 51.* Sextus, an in ecclesiasticis functionibus versatus, prudens, ac rebus gerendis idoneus? ut habetur in *citata Bulla.* De cetero, quae praxis servetur in examine Episcopi non electi à Capitulo, sed promoti à Sede Apostolica, sive libere, sive ad denominationem Regis alicujus, vide apud Barbot. *juris eccles. l. 1. c. 9. n. 10.*

Quaestio 494. An confirmatio ipsa requirat certam formam?

Respondeo: non esse certam formam à jure praescriptam, ideoque per se loquendo, sufficit, quòd confirmator verbo, vel scripto, vel facto suam ostendat voluntatem, approbantem illius electionem; sive hoc faciat per electi installationem aut inthronizationem, vel ejus benedictionem, vel faciendum, ut subditi electo obedientiam praestent, seu recognoscant, Pass. *de elect. c. 33. n. 76.* Tamb. *de jure Abb. d. 6. q. 3. n. 1. & 2.* citans Archid. *in c. ut quis duas. de elect. in 6.* Innoc. *in c. cum Bertold. de re judicat. in gl. mirum videtur.* Donat. *p. 2. tr. 7. q. 4. n. 1.* citans in super Peyr. *in formul. lit. C. c. 18. n. 1.* Samuel. *d. 8. contr. 2. concl. 7.* Lavor. *de elect. tit. 4. c. 25. n. 63.* & c. ac numerans inter facta vim confirmationis habentia, si canonicè electus ad confirmatorem accedat, & ille dicat: *gaudeo de tua electione;* vel eum amplectatur. Quorum ratio est, quòd nihil inter sit, sive verbo, sive facto declaratur voluntas operantis, ubi in super nulla verborum forma aut scriptura requiritur. Pass. Donat. *l. cit.*

2. Et sic in specie confirmationem Abbatisarum non habere certam à jure praescriptam formam, fierique posse oretenus & scripto, modò animus confirmatoris declaratur, tradit Donat. *To. 4. tr. 7. q. 17. num. 6.*

3. Observat autem benè Laym, *in c. cum inter universas. n. 4.* quòd ubi, cum duae agendi facultates tendentes ad eundem finem seu effectum in eadem persona fundatae in diversis potestatibus, simul eodem actu expediri nequeant, non possit electio & confirmatio expediri eodem actu, v. g. dum Canonici cathedrales compromitterent in Metropolitanum, qui ex Sedis Apostolicae privilegio habuit potestatem confirmandi suos suffraganeos, hic prius deberet eligere seu nominare Episcopum secundum formam compromissi, & dein confirmare eundem, pro quo citat Gl. & Innoc. *in c. cum inter. v. confirmavit.* Abb. *in c. ne pro defectu. de elect. n. 4.* & se ipsum *in c. causam. de elect. nor. 2.*

4. De cetero aliud est quòd ad fidem faciendam de confirmatione; ad hoc enim opus est literis confirmatoris, ubi electio in praesentia Ecclesiae, cui electus praeficitur, non confirmatur, uti & ad hoc, ut electus confirmatus à Sede Apostolica administraret, necessariae sunt literae Apostolicae. Pass. *n. 77.* juxta dicta supra.

* *

P. Levens. Fov. Benef. Tom. II.

Quaestio 495. An confirmatio habeat se ut sententia diffinitiva, an verò ut interlocutoria?

Respondeo: dum confirmatio fit citatis citandis, & illis venientibus in contradictorio judicio; vel etiam quando fit à confirmatore ex officio quidem inquirente, sed solenniter, censetur habere rationem sententiae diffinitivae; quia datur post processum judicialiter complicatum & solenniter conclusum tanquam finalis resolutio judicii solennis. Dum verò fit à confirmatore procedente ex officio non solenniter & judicialiter, censetur esse sententia interlocutoria; quia innititur informationi non solenni, nec habitae in contradictorio judicio. Pass. *de elect. c. 33. n. 169.* citans Jo. And. *in c. avaritia. de elect. in 6.* Abb. *in c. confirmatus. de appell. n. 14.* Dominic. & Franc. *in c. fin. de elect. in 6.* Rectèque monet Pass. hujus quaestiones resolutionem esse attendendam, non solum, ut sciatur, quandonam à confirmatore sit appellandum, & quam vim habeat hac appellatio; sed etiam, quia dum confirmatio est sententia interlocutoria, Judex, qui illam tulit, possit illam mutare & cassare, & ab ea recedere, & cassare electionem, quam confirmavit, Et contra id non potest, ubi confirmatio est sententia diffinitiva, pro quo citat Jo. And. & DD. alios *in c. cum cessante. de appell. Franc. n. 7.* & alios *in c. fin. de elect. in 6.* & Juristas *in l. quod invit. & l. iudex postquam. de re judicat.*

PARAGRAPHVS V.

De Appellatione à confirmatione, ejusque annulatione.

Quaestio 496. An à confirmatione, seu à confirmationis vel cassationis electionis sententia judicialiter data possit dari appellatio judicialis, seu proprie talis, habens utrumque effectum, nempe non tantum de voluntivum, sed & suspensivum?

Respondeo affirmativè. Pass. *de elect. c. 34. n. 1.* citans Gl. *in c. fin. de elect. in 6. v. inanes.* Franc. *ibid. n. 7.* Gemin. *in c. avaritia. de elect. in 6. n. 7.* Barbosa *ibid. n. 7.* & c. Licet enim collationes, electiones, institutiones, confirmationes electionum ad beneficia & Praelaturas sint causa extrajudiciales juxta expressum textum *cl. m. dispendiosam. de iudicis:* ubi tamen in provisionibus, collatione, institutione, electione, confirmatione, proceditur ordine juris servato, sunt actus judiciales, habetque decretum confirmationis, institutionis, collationis vim sententiae judicialis diffinitivae, adeoque appellabilis, ac ita ab iis appellari potest appellatione propria. Pass. *loc. cit.* at de institutione expressè Ottoboni *decis. 66. n. 3.* Garc. *p. 9. c. 4. à n. 17.* citatis plurib. Rotae *decis. & Lancell. p. 2. c. 12. limitat. 40. & 49.* Et de collatione & praesentatione Rota *in Callagur. benef. 28. Maji 1628.* quae est *decis. 114.* apud Scacciam, *de appell. n. 1. 2. 5.*

2. Hinc geita, appellatione hac pendente sunt attentata & nulla, & ante omnia cassanda. Ottoboni *loc. cit.* Pass. *loc. cit. n. 2.* citans in super Lancellor. ubi ante. Franc. *in c. ad audientiam. ult. de appellat. Rotam in Callagur. benef. 24. 26. Januar. & 19. Febr. 1649.* & plures alios. Attentata autem sunt, non quae fiunt post appellationem, sed & quae fiunt tempore assignato ad appellandum, quod est dicendum, intra quod licet gravato appellare.

R 3

3. Atque

3. Atque ita confirmatus pendente appellatione interposita, vel intra tempus, datum ad appellandum, non potest possessionem Prælaruræ aut beneficii accipere, & si illam accipiat, est attentata. Pass. cit. n. 2. citans Garc. ubi ante (ubi is de appellatione, ab institutione) Lancell. ubi ante, limitat. 149. per tot. Franc. in c. avaritia, de elect. in 6. n. 5. Unde, ut refert Pass. loc. cit. ex Ottoboni ubi ante. n. 11. & ex Ejusdem decis. 85. n. 2. & decis. 209. n. 7. consuevit Rota possessionem hujusmodi tanquam vitiosam & attentatam tollere & sequistrare; ne attentans commodo vitiosæ possessionis fruatur.

4. Porro quando procedat confirmator judicialiter, dictum est §. preced. Quibus adde, procedere illum tunc quodque judicialiter, quando nullo comparante agit ex officio solenniter; agere autem illum solenniter non solum, quando procedit instante procuratore fiscali, & per assignationem auditorii & stratorum, examinando testes cum juramento, & servato exquisito juris ordine: sed etiam, quando procedit juxta formam c. fin. de elect. in 6. citando & proponendo edicta, & expectando terminum statutum, etiamsi nullo contradicatore comparante; vel nullam aliam informationem sumat, vel summarie & extrajudicialiter id faciat; eod quod tunc non confirmet, nisi ex vi citationis solennis & judicialis. Pass. loc. cit. n. 3. citans Abb. in c. novit. de off. vicar. n. 5. Franc. in c. fin. de elect. in 6. n. 9.

Quæstio 497. An detur quoque, & liceat appellatio à decreto confirmationis aut cassationis extrajudiciali, seu ubi confirmator processit nullo modo judicialiter, sed solum summarie sine strepitu & figura judicij se informavit, & ex tali informatione confirmavit, vel cassavit electionem?

Respondeo primò, non esse tunc locum appellationi judiciali (quæ sola proprie appellatio est, ut Abb. in c. bona. de appellat. n. 7. & ibi Decius n. 17. & 20. Tholosan. de appellat. l. 1. c. 11. n. 3. apud Pass. n. 4.) quippe quæ est provocatio à sententia Judicis procedentis servato juris ordine, seu judicialiter. Pass. loc. cit. n. 4.

Respondeo secundò: est tamen locus appellationi extrajudiciali (quæ ut Abb. & Decius ubi ante. Scaccia de appellat. q. 2. n. 33. apud Pass. cit. n. 4. non est appellatio proprie talis, sed provocatio solum à gravamine ad Superiorem) Pass. n. 5. citans C. dilectus, de elect. & ibi Abb. n. 5. Innoc. n. 5. & c. concertationi. de appell. in 6. & alios textus. Neque gesta post & contra appellationem talem extrajudicialem legitime intra decendum interpositam ita sunt valida, quin justificata appellatione sint revocanda. Quod ipsum si negent, asserendo, ab actibus extrajudicialibus non dari appellationem suspensivam, Gonz. gl. 9. in annot. n. 26. Mareschot. var. l. 2. c. 64. à n. 20. Salgad. de protect. reg. p. 2. c. 23. n. 1. & 187. apud Pass. loc. cit. n. 6. vel etiam, quod hæc appellatio non causet attentatam, falsum eos asserere, ait Pass. & sentire contra communem, pro qua citat Lancell. de attent. p. 2. c. 12. limit. 3. n. 10. Marant. p. 3. parisi 6. n. 390. Put. decis. 313. n. 2. l. 3. Abb. in c. bona. de appell. Archid. & Gemin. in c. concertationi, & Franc. ibid. n. 6. & plures Rota decis. eod quod ad nihil valeret appellatio devolutiva, si interim, neglecta appellatione, liceret appellato contra appellationem gravare appellentem valide & secure; quodque appellationem hanc va-

lere in materia appellationis, constet ex c. cum inter canonicos, de elect.

2. Neque opponi potest primò, quod in casu, quando confirmatio vel infirmitas actionis committitur conscientie vel prudentie confirmatoris, pro ut ei secundum Deum videbitur expedire, denegerur appellatio, ut Menoch. de arb. l. 1. q. 70. n. 7. Tiraq. de retract. lign. §. 4. n. 11. Salgad. Boer. & alij apud Pass. n. 8. Nam præterquam id non teneat in rebus magni præjudicii, quale quid est confirmatio indigni, & rejectio electi digni, etiam regularis, ut Pass. n. 8. id solum verum est, ubi non intra ullum debitum Justitiæ, sed sumus in materia inerte liberalitatis ac gratiæ. v. g. in materia dispensationis, ut Felin. in c. super his, de accusat. n. 11. Sanch. de matrim. l. 3. d. 10. n. 23. Bossius de matrimo. Tom. 1. c. 1. n. 116. Gurr. Filiuc. Pontius & c. apud Pass. n. 9. iis consentientem, non tamen tener, ubi sumus in materia, qua debetur, sive in qua violanda est aliqua Justitia, qualis est materia confirmationis & cassationis. Paris. cit. n. 9. citans Abb. in c. pastorali, de appellatione. n. 13. Gemin. in c. 2. n. 10. de jurament. calum. in 6. Felin. in c. significasti, de homicid. n. 4. Sanch. ubi ante. num. 21. Barbof. de potest. Ep. alleg. 32. n. 52. & c. quatenus hi docent, quod in hoc casu, etiamsi judicium sit commissum conscientie judicantis, ab ejus resolutione & decreto dari possit appellatio extrajudicialis quoad effectum devolutivum. Quod autem dicitur appellationem illam non valere ad effectum suspensivum, id ita limitandum ait Pass. ut non solum non sit verum, ubi Judex ad quem inhibuit, ne Judex à quo procedat in causâ, sed etiam, ut id ita intelligendum non sit, quod gesta contra appellationem, etiam justificata appellatione valeant. Proinde, ubi constitit de gravamine, Superior electionem malè confirmatam tenebitur cassare, vel malè cassatam confirmare, & noviter contra appellationem electum & confirmatum tanquam attentatum revocare. Pass. cit. n. 9. & n. 15. ubi, quod licet appellatio hæc sit extrajudicialis, non sit tamen merè devolutiva, sed simul suspensiva, ita ut, si contra appellationem quid fiat, illud tanquam attentatum, saltem justificata appellatione, debeat cassari & revocari, pro quo citat Franc. in c. 1. de appell. n. 4. Scacciam de appell. q. 2. n. 36.

3. Neque secundò dici potest, quod à decreto lato ex Judicis arbitrio non detur appellatio, quemadmodum in arbitrariis locum non esse appellationi, tenent Bartol. in l. 1. ff. de legat. n. 18. Cravet. conf. 78. n. 8. Menoch. de Arb. l. 1. q. 70. n. 7. (qui tamen, ut Pass. n. 11. distinguit, nempe ut in hoc casu locus sit appellationi, si Judex sit ordinarius, habens ordinariam facultatem ad arbitrandum, sicut, si delegatus ad causam particularem, eod quod Superior electus videatur ejus industriam & prudentiam, & judicasse, quod salva Justitiæ & æquitate judicabit) Farinac. in pr. crimin. p. 1. q. 17. n. 27. & c. apud Pass. n. 10. Nam, ut ait Idem, regula certa est, quod in commissis arbitrio Judicis, si partem lædit vel gravat, possit appellari; cum arbitrium judicandi non importet libertatem absolutam, sed arbitrium & judicium boni viri, quod regulandum est juxta leges. Hinc confirmator habens arbitrium confirmandi vel cassandi, non potest contra leges illegitimam electionem confirmare, vel legitimam cassare, quod faciendo, quia lædit, potest ab eo appellari; pro quo citat Gl. in c. Romana. §. si obijciatur. v. minus legitima. de accusat. in 6. Felin.

Felin. inc. super his. de accusat. n. 7. Gemin. in c. 2. de jurament. Calum. in 6. n. 10. Franc. Rebuff. &c. Ad idemque, idem esse, ubi iudicium commissum discretioni Judicis, ut si ladat, appellari possit, ut Felin. ubi ante. Gemin. in c. ut commissum. §. 1. n. 2. de heretic. in 6.

4. Limitationis tamen & distinctionis alicujus loco id addit Pass. n. 12. nempe, si sermo sit de iudice ordinario, qualis est confirmator, cui ex ordinaria potestate convenit de electionibus judicare, cum habens arbitrium iudicandi ita teneatur secundum leges judicare, ut rigorem legis possit ex aequitate temperare; adeoque in ejus decreto considerari possit, vel quod est iustitia, vel quod est aequitas. Proinde si recedat à iustitia, contra leges judicando, indubitatò liceat ab ejus decreto appellare. v. g. si confirmet electionem illegitimam, illiteratam, non habentis requisitam ætatem &c. vel casset electionem digni prætextu defectus. Et sic non tam in causa arbitraria, quàm necessaria appellabitur; cum Judex teneatur judicare juxta leges. Si verò Judex seu confirmator ladat, recedendo solum ab eo, quod est aequitas, & in quo confirmatio est commissa ejus arbitrio, Passerinus ait, se considerare, quòd in hoc casu nulla partium possit ladi iniuste; cum, quod solius est aequitas, non sit iustitia, & respectu eorum, quæ sunt solius aequitatis, Judex non necessatur ad alterutram partem, sed sit liber, & consequenter tunc non esse locum appellationi ab ejus decreto. Posse, nihilominus & in his casibus, in quibus non licet contra Judicem arbitrium appellare, haberi recursum ad Superiorem, seu reclamationem aut supplicationem, tradit Pass. num. 15. ex Farinac. ubi ante. & Boërio decis. 284. & remittit ad Marant. in specul. p. 6. §. & quandoque. n. 11.

5. Illud quoque notandum, quod habet Pass. n. 16. quòd si Episcopus, etiam in arbitrariis teneatur reddere rationem Sedi apostolicæ, ut probat ex quodam Brevi Urbano. locum etiam in iisdem habere possit appellatio, per quam Judex arbitrarius compellatur Superiorem reddere causam, ut appareat, an ex rationabili arbitrio judicaverit, & sic Superiorem non latere causam, quæ movit iudicem inferiorem ad sic iudicandum. Quibus non obstat, quòd in Trid. sess. 21. c. 2. ponatur in arbitrio Episcopi, assumere ordinandos ad titulum patrimonii, à quo ejus arbitrio non liceat appellare. Nam carens beneficio ecclesiastico, non habet jus ut ordinetur, sed in libertate Episcopi sit assumere, quos spectatà necessitate & utilitate Ecclesiæ judicaverit assumendos; ubi autem non est jus habendi, nec datur actio, nec datur appellatio, si non obtinetur, quod est in libertate alterius dare vel negare.

Questio 498. An excipi possit contra electionem confirmatam?

1. Respondeo: nullum contra eam excipere posse, nisi qui fuit impeditus ante confirmationem aut cassationem excipere. Pass. de elect. c. 34. n. 17. & c. 32. q. 3. In quo casu exceptiones exponendæ confirmatori, cujus est de illis judicare, & quòd, si nihil novi contineant, quod non fuerit antea consideratum, excipientes audiri non debent. Pass. cit. n. 17.

2. Porò exceptio contra electionem valde distinguitur ab appellatione à confirmatore; cum ap-

pellatio supponat sententiam confirmatoris, & ab ea provocet. Pass. n. 17. juncto n. 18.

Questio 499. In genere, quinam possint appellare à confirmatore?

1. Respondeo: in genere, non nisi ille, qui per confirmationem vel cassationem electionis fuit iniuste gravatus, qualis est omnis ille, qui iuste petit confirmationem vel cassationem, & iniuste non obtinuit. Pass. cit. c. 34. n. 18. Unde patet, quòd quicumque, etiam si nec elector nec electus sit, qui potest petere confirmationem, vel se ei opponere, si petat vel opponat, potest appellare à decreto confirmationis, si iniuste per hoc gravetur; habentes enim jus ad petendam confirmationem, habent eo ipso jus, ut ea sine causa non negetur, & patiuntur à confirmatore injuriam, si iis neget confirmationem sine causa. Idem est de habente jus opponendi electioni, & petendi ejus cassationem. Qualis habens jus pro suo interesse petendi confirmationem, vel se ei opponendi est quisvis de Ecclesia, populo, vel conventu, cui electus præesse debet, ut Paris. cit. n. 21. & c. 32. de elect. q. 2. ac ideo à decreto confirmationis vel cassationis appellare potest, si per illud gravatur juxta communem regulam: qui potest agere in iudicio, & agit, si à iudice gravatur, potest appellare. Pass. cit. n. 21. ubi etiam ex Innoc. in c. super his. de accusat. n. 7. quòd contra electum confirmatum quilibet habens interesse, etiam laicus, possit excipere, si electus habet curam animarum, & debet illi præesse. Verum qualiter hoc ipsum limitandum, intelliges ex responsione ad quæst. seq.

2. Nihilominus etiam qui non petit confirmationem aut cassationem (et si alius, qui nec reus, nec actor est, sive qui nõ est pars in iudicio, utpote quod ex reo, actore & iudice integratur, à iudice gravari nequeat, ut Pass. num. 19. ex D. Thom. 2. 2. q. 67. a. 3. potest appellare in duplici casu: nempe primò, si Judex citandum non citavit, & contra non citatum protulit sententiam; potest enim tunc gravatus contra eam sententiam procedere; vel coram eodem confirmatore, vel ejus Superiore, dicendo de nullitate, vel appellando à tali sententia tanquam nullà & iniustà. Secundò, si in contumaciam damnatus in eo gravatus fuit, quòd Judex iudicando secundum allegata & probata excessit, gravando contumacem, plusquam merita processus exigent. Pass. cit. c. 34. n. 20. & 21.

Questio 300. Vtrum Electores appellare possint à cassatione electionis, dum conceditur eis nova electio?

Respondeo affirmative; eò quòd cum habeant jus petendi & agendi pro confirmatione electionis à se habitæ (ut satis constat ex c. cupientes. de elect. in 6. ubi præcipitur, ut Electores mittant proprios procuratores, qui habeant mandatam non solum ad informandum, sed & ad petendam confirmationem electi, & si hi non mittantur, Electores jure prosequendi causam confirmationis priventur; adeoque Papa supponit hoc jus illorum) & hinc si eam confirmari petant, ac graventur per decretum cassationis illius electionis, et si eis concedatur alia seu nova, possunt appellare. Pass. n. 22. dicens, sententiam oppositam esse improbabilem & oppositam SS. canonibus. Sed neque verum est,

est, Electores per solam electionem non confirmatam ita plenè functos officio suo, quin hoc ipsum officium necesse habeat perfici, non solum per petitionem & prosecutionem confirmationis, sed ipsà confirmatione. Unde jus habent petendi confirmationem propriam electionis, eamque prosequendi ac defendendi coram confirmatore. Pass. *cit. c. 34. n. 23.* citans Innoc. in *c. dilectus. de prob. n. 3. & 4.* Abb. in *c. dudum. de elect. n. 4.* Bald. in *c. postquam. de elect. n. 6.* Castell. de *elect. c. 5. n. 63.*

Questio 301. An, & qualiter quilibet Electorum, vel etiam aliorum de collegio, conventu, communitate, appellare possit à confirmatione vel cassatione electionis?

Respondeo: distinguendum hic esse interesse communitatis, & interesse cuilibet proprium. Ac primò quidem, ubi interesse est commune, quilibet de communitate (nisi fortè à tota communitate mandatum procurare haberet) non potest in iudicio agere & petere, alijs seu maiore parte eorum iuste nolentibus petere; cum in iis, quæ ad communitatem spectant, standum sit majoris partis determinationi, dum illa non iniuste quid decernit. Pass. *cit. c. 34. n. 25. & c. cupientes.* ubi constituitur, ut Electores per procuratores suos ex iisdem Electoribus acceptos negotium electionis prosequantur: nequaquam tamen datur singulis de capitulo facultas agendi nomine proprio pro confirmatione electi; quia jus, quod habent Electores ad prosequendam confirmationem, non est proprium singulorum; sed est collegii. Pass. *cit. n. 25.*

2. Sed &, si facta est iniustitia communitati, si hac est talis, quam major pars potest iuste condonare, & condonet, non remanet huic vel illi, vel minori parti jus prosequendi injuriam. Et quia in cassatione electionis digni iniusta offensa non est facta populo, utpote qui non habet jus magis, ut illi præsit hic dignus, quam alius dignus. Nec etiam facta est injuria alicui particulari Electori, cum jus prosequendi electionem non competat ei ex jure proprio, sed quia elector est, & ex jure collegii. Injuria quoque quam collegium recipit ex iniusta illa cassatione, est talis, quæ, si electio iterum redit ad collegium, potest iuste remitti: hinc si electio cassatur, & collegiū Electorum pro maiore parte injuriam remittat, non est, unde vel populus, vel conventus, vel hic aut ille particularis, etiā Elector, appellare possit; quia non remanet iniuste gravatus. Pass. *cit. n. 25.* Secundò, ubi quis ex confirmatione vel ejus cassatione habet interesse proprium, seu obvenit alicui propria aliqua utilitas vel damnum, videndum est, an habeat jus ad illam utilitatem, & num damnum sit iniustum. Nam si utilitas etiam de cetero maxima, quæ potest ex confirmatione provenire, huic vel illi particulari Electori, vel personæ de conventu, v. g. quòd electus seu confirmandus sit ejus consanguineus, non est debita, non potest quis pro illa utilitate, utpote non debita, agere in iudicio, adeoque si cassetur electio, non potest appellare; quia nulla ei facta injuria. Pass. *loc. cit.* Quòd si verò alicui particulari, non tantum Electori, sed etiam cuilibet de populo iniustum imminet damnum (uti id facile contingere potest, v. g. si princeps iuste timeat damnum ab electo, & quòd hostibus manifestabit & proderet secreta regni & principem) ratione cujus uti porit excipere contra electionem, sic eum posse à data confirmatione appellare, tradit *cit. n. 25.*, Pass.

Questio 302. Vtrum Electores valide appellare possint à cassatione electionis legitima, ubi electus non habet jus ad confirmationem?

Respondeo primò: ubi electus legitime ex delicto non habet jus ad confirmationem, v. g. ubi electus de ceterò dignus in pœnam superventis post electionem negligentia aut alterius defectus alicujus privatus est jure per electionem quæsito ad confirmationem, non possunt valide appellare à cassatione electionis; quia jam electus ab iis, non est confirmabilis, sed indignus confirmatione; adeoque frustra & iniuste Electores tentant & prosequuntur confirmationem illius. Pass. *cit. c. 34. n. 26.* Idemque est, si electus electioni non consenserit, vel ei renunciavit, nolens esse Prælati; dum enim is cogi nequit ad instantiam Electorum, ut electioni consentiat, ubi consentire renuit, nec ejus electio ex iustitia confirmari debet; nec Electores iudicè instare ut confirmetur. Pass. *ibid.*

2. Respondeo secundò: si verò electus ex lege vel statuto aliquo non habet jus ad confirmationem (intellige, quia jus nullum acquisivit per legitimam etiam electionem) ita tamen, ut possit ac debeat confirmari, si sit dignus, Electores possunt validè ac iuste appellare à cassatione electionis, utpote à jure habentes jus petendi electi confirmationem, & defendendi factam à se electionem. Pass. *cit. n. 26.* siquidem electio est Electorum veluti partus, committiturque Ecclesie Electoribus electionem, confidens eorum prudentia ac zelo: unde eorum est honor vel vituperium, si bene vel male eligant, adeoque non solum ex lege positiva, sed & ex naturali habent jus petendi confirmationem electi, & defendendi electionem per ipsos celebratam, in quantum quisque propria defendere potest, & perfectionem operi suo debitam iuste prætere. Pass. *n. 27.* dicens, quòd Electores ex jure sibi proprio, & à jure electi distincto petere possunt confirmationem, & eam contra impugnantes defendere per viam appellationis, supponere communissimè DD. & probari per præxim Ecclesie, & sacrarum Congregationum Romæ admittentium, & judicantium istiusmodi appellationes. Unde etiam ab Electoribus, ubi timent cassandam celebratam à se electionem, pro cautela ad hoc, ut si contingat eam cassari, non possit fieri nova provisio eis inauditis, literis petitionis confirmationis inferendam hanc protestationem & appellationem: quam confirmationem sperant à Benignitate N. obtinere: quòd si secus fiat, protestantur velle audiri, & ex nunc appellant ad Sedem Apostolicam: tradit Pass. *loc. cit. ex Peyr. in formular. lit. C. c. 18. n. ult.*

Questio 303. An ergo Electores agere possint in iudicio appellationis pro confirmatione electionis cassatæ, electo secum non agente?

Respondeo primò: ubi agitur de electione cassata expressè ob defectum formæ, sufficit electum aliàs non habentem jus ad confirmationem habere se negativè, hoc est, ut non petat, nec rejiciat, quòd Electores agant pro ejus confirmatione; eò quòd tunc electus in ea causa non habet interesse, & soli Electores appellantes sunt actores. Pass. *n. 28.*

2. Respondeo secundò: si agatur de electione cassata ex defectu electi, non possunt procedere Ele-

ctores,

tores, secum non agente electo, utpote de cuius maximo præjudicio agitur; vel saltem eo non citato comparente per se, vel suum procuratorem. Contingere enim posset, ut dum causa non est expressa, electus ad declinandam majorem confusio- nem mallet causam in iudicio appellationis non expediri, quam electionem sui confirmari. Pass. cit. num. 28.

Questio 304. An, ubi electus non habet jus ad petendam confirmationem ex speciali quodam statuto, nec tamen etiam confirmatione privandus possit appellare à cassatione electionis, dum ea cassatur ex defectu electi?

1. **R**espondeo: id cum posse, si injuste cassetur Rex ejus defectu; quia ut dictum supra, cassatione electionis ob defectum electi is manet infamis infamia facti, & ineligibilis, adeoque si injuste ex tali causa cassetur, injustè læditur. Pass. num. 29. Unde secus dicendum, seu non posse talem non habentem jus ad petendam confirmationem, appellare, ubi defectus, ob quem cassatur electio, talis non est, ut infamet, aut notabiliter noceat, v. g. quia præsumitur electus ille ad tempus infirmus. Pass. num. 30.

2. De cetero dici non potest, in hoc casu remanentis ex cassatione infamiae & ineligibilitatis, talem non posse appellare à cassatione electionis, seu à negata confirmatione, utpote ad quam non habet jus; sed à causa cassationis, quam solam examinare pertinebit ad Judicem ad quem, cassatione manente validà; nam licet in rigore & directè non habeat jus talis electus, ut confirmetur; quia tamen electio digni ex lege est confirmanda, & solum ex causa rationabili cassari potest, ideo ex consequente Judex ad quem, invento tali electo digno, ut confirmetur, tenetur ejus electionem confirmare, si non ex jure electi, saltem ex jure Ecclesiae, volentis electionem non nisi ex rationabili causa cassari. Et hinc pendente tali appellatione, non potest validè alia electio celebrari, cum electus non tantum habeat jus, ut non infametur; sed etiam, ut ex causa injusta infamante confirmatio sibi non negetur. Pass. n. 29. Ad hæc, ut Idem, locum non habet hæc objectio, ubi cum electo simul appellant eligentes, habentes jus ad confirmationem electi.

Questio 305. An, ubi confirmator in decreto cassationis nullam assignat causam cassationis electionis, vel assignat in confuso per clausulam: ex causis nobis bene visis; electus, qui non habet aliud jus ad confirmationem, possit appellare à tali decreto?

Respond. affirmativè Pass. cit. n. 34. n. 32. ubi ait: non obstante, quòd Barbofa teneat, electum talem in hoc casu debere credere, cassationem factam ob bonum commune, & non ob defectum sui. Et quòd Bannez dicat, in hoc casu temerarium esse, judicare, quòd cassatio facta ob defectum electi; dicendum tamen, non posse electo negari in hoc casu appellationem, nisi constet de opposito, nempe cassationem factam non ob defectum electi. Rationem etiam dat, quòd si ex hoc non liceret appellare, quia in sententia non exprimitur causa, & ideo sententia non gravet, vix unquam liceat appellare, cum necesse non sit; Judicem exprimere causam in sententia, ut Abb. in cap. examinata, de Judic. n. 8. & in cap. sicut nobis, de re

judicat. n. 11. & sic foret in potestate Judicum impedire justam appellationem, non exprimendo in sententia causam, Quin &, ut Pass. n. 33. licet, dum confirmator simpliciter cassat electionem, præsumendum sit, eam non cassari vitio personæ; nihilominus relinquitur locus aliquis præsumptioni contrariæ, maxime ex eo, quòd constet, electionem legitimè celebratam rarius cassari purè ob bonum commune; & sic frequenter talis cassatio conjuncta sit cum morali certitudine de defectu electi, & ita conjuncta cum ejus infamia. Quin & quòd vel ex hoc ipso, quòd non constet, electionem non fuisse cassatam ob defectum electi, electus interim, ejusque honor & fama sit cogitantium & loquentium arbitrio subiecta & exposita; adeoque cum electus, etsi ad confirmationem jus non habeat, habeat tamen jus, ut ex cassatione electionis ejus fama non vacillet, adeoque habeat jus, ut appellando se suumque honorem & famam tueatur.

Questio 306. An, & quo jure electio facta pendente appellatione, etiam extrajudiciali, interposita à cassatione prioris electionis sit attentata, & an, si confirmetur hæc secunda electio, tam ea, quam confirmatio ejus, saltem justificata appellatione, sit cassanda: uti & quævis alia provisio, pendente appellatione facta?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè. Pass. cit. c. 34. n. 42. citans Abb. in cap. cum nobis, de elect. n. 17. & 8. Barbof. l. 2. voto 35. Castell. de elect. c. 4. n. 59. & c. 14. n. 42. Portell. p. 2. cas. 4. v. ad secundum. Peyr. in formul. lit. C. c. 18. n. 18. Donat. p. 2. ir. 7. q. 14. n. 3. & plurimos alios, secundum quod in specie de electione ad cathedrales & regulares Ecclesias statuitur in c. si postquam, de elect. in 6. & jam prius decretum fuerat in cap. consideravimus, de elect. de appellatione interposita apud Papam.

2. Respondeo ad secundum: cassanda non tantum jure positivo, sed & ex lege naturæ; quòd enim per citatas similisve decretales, quòd ad hoc præsens punctum sic disponitur, non esse merè statutum juris positivi, sed esse quoque legem naturalem, tradit Pass. cit. n. 42. eò quòd ex vi legis Justitiæ non potest appellatus ad Superiorem contra vim appellationis, & in gravamen se defendentis per imploratam Superioris auctoritatem agere validè, firmiter & indissolubiler, quin Superior, justificata appellatione non possit sic gesta revocare prout Justitia postulaverit, & ad bonum commune expedire visum fuerit. Unde quòd statuitur in cit. c. consideravimus. & c. si postquam, secundum substantiam extendit ad omnem electionem factam post appellationem, quia non est purè statutum legis positivæ, sed & præceptum naturale; non obstante, quòd Rota decisi. 44. de appell. in novis. senserit, c. si postquam. non loqui de inferioribus Ecclesiis. Nam quidquid sit de hoc, in quantum dicta decretalis est lex positiva, eadem, in quantum secundum substantiam est lex naturalis, omnes electiones comprehendit. Pass. n. 43. Neque obstante, quòd non sit de lege naturæ, electum ex electione acquirere jus ad confirmationem: nam sufficit, quòd ex lege positiva acquirat hoc jus, & eo sic acquisito, subintrat lex illa naturæ ad defendendum illud. Pass. ibid. Quin &, ut Idem addit, lex naturæ absolute vult, ut gesta lite pendente in præjudicium

ejus,

ejus, qui auctoritatem publicam Superioris implo-
ravit contra gravantem, sint ex se per Superiorem
dissolubilia.

3. Advertit tamen Idem Pass. n. 44. quòd licet
lex natura, vi cuius illa gesta seu innovata, post-
quam oppressus confugit ad Justitiam publicam,
sunt attentata veluti naturalia, præcipiat eorundem
suspensionem & revocationem; hæc tamen
lex natura, etiam in hoc à lege positiva determina-
tionem sumat. Unde alio modo & alio privilegio
revocanda sunt, quæ gesta seu innovata fuerant
post appellationem judicialem, seu postquam Ju-
dex superior acceptato recurſu citavit partem, &
inhibuit quicquam innovari; hæc enim gaudent
privilegio attentatorum, quod non competit iis,
qui solum extrajudicialiter appellarunt, vel qui nõ
appellarunt in tempore, vel quibus non competit
appellatio, sed recurſus seu querela: vel iis, qui
extra casum appellationis judicialis aut inhibitionem
Superioris innovata sunt. Quamvis in his om-
nibus substantia sit eadem, nempe, ut quæ post
recurſum lædenti notificatum, vel intra tempus da-
tum ad appellandum contra recurrentem in præ-
judicium recurſus gesta seu innovata sunt, justifi-
cato recurſu, & constituto de gravamine & injusti-
tia, revocanda sint, vel per viam attentatorum, aut
appellationis aut querelæ; siquidem oppressus re-
levari debet à primo gravamine, propter quod con-
fugit ad Justitiam publicam, à quo plenè non rele-
varetur, si nova gravamina ex mala fide subsecuta
in vim prioris gravaminis, & ad illud sequentia
non tollerentur. Hinc, quia primum illud gravam-
en injustum ex lege natura plenè reparandum
est, & plenè reparari nequit, nisi revocatis iis, quæ
in vim illius contra appellantem gesta, eorum revo-
catio ex lege natura est facienda, saltem quando et-
iam solum extrajudicialiter, legitimè tamen est ap-
pellatum; quin &, ut dictum, quando oppressus
confugit ad Superiorem per supplicationem aut
querelam. Ita ferè Pass. cit. n. 44.

*Quæstio 307. Quam vim habeat lex posi-
tiva, statutum vel privilegium circa appel-
lationem prohibendam & impediendam?*

Responder ad hanc quæstionem genericè Pass.
cit. c. 34. à n. 45. per plura notabilia obser-
vatu dignissima, & facile applicanda præſenti ma-
teriæ de appellatione à confirmatione & cassatione
electionis. Primò, appellationem propriè sum-
ptam esse inventum legis positivæ (de quo multa
præmiserat à num. 35. distinguendo inter appella-
tionem naturalem & civilem, quæ vide) utpote cu-
jus formalitas est à lege positiva, ut Abb. in rubric.
de appell. Et ideo posse à Principe seu lege positi-
va tolli, ut Abb. loc. cit. Covar. pract. qq. c. 23. n. 6.
Sanch. l. 3. cons. unic. dub. 10. Scaccia de appell. q. 16.
limit. 1. n. 21. juxta cap. 1. de rescript. cap. super quæstio-
nem. de off. deleg. c. pastoralis, de appell. l. 1. §. interdum.
ff. à quibus appell. licet. quos AA. & textus citat
Pass. num. 46.

2. Secundò: prohibitionem appellationis, ubi-
cunque contineatur, esse odiosam & strictè inter-
pretandam. Abb. in c. pastoralis. n. 6. juxta cap. 1.
& 2. de filiis presbyt. ac digniorem, quæ strictius in-
telligatur, prohibitionem perpetuè per legem aut
privilegium inductam, quam factam in rescriptis
per clausulam: *appellatione remotà*, etsi illa indu-
cta per privilegium vel legem sit fortior & effica-

cior ad effectum causandum; quia perpetuè ligat.
Pass. n. 47. juncto num. 52. & ubi etiam hujus ma-
joris dignitatis ad restringendum rationem reddit.

3. Tertio: prohibitionem appellationis non
impedire, quòd minus dici possit contra sententiam
de nullitate, Scaccia de appell. c. 19. remed. 1. & seq.
neque quòd minus recurri possit ad alia juris reme-
dia, ut sunt supplicatio, restitutio in integrum, que-
rela. Pass. n. 48. remittens ad Marant. in specul. p. 6.
§. & quandoque. n. 11.

4. Quarto: prohibitionem appellationis, ut-
pote odiosam & strictè intelligendam, excludere
solum appellationem propriè dictam, seu judicia-
lem, non extrajudicialem, utpote quæ non est prop-
riè appellatio, sed actus defensionis extrajudicia-
lis. Pass. n. 49. citans Abb. ubi ante, Scaccia de appell.
q. 16. limit. 1. n. 22. & 23. Rebuff. de appell. in pres. n. 83.
tom. 3. & c. eadem solum repetit Pass. n. 59. & 61.

5. Quintò: per clausulam: *appellatione remotà*
non prohiberi solum appellationem frivolum, ut
quidam volunt apud Barboſ. claus. 9. num. 15. &
Scacciam q. 16. limit. 1. n. 93. cum frivola appel-
lationes jure communi sint rejiciendæ, adeoque
dicta clausula in rescripto posita esset superflua &
odiosa. Pass. n. 50. juxta cit. cap. pastoralis. Quan-
quam Pass. n. 53. ex communi DD. citato in spe-
cie Barboſ. in cap. pastoralis. n. 2. id limitet; ita ut
quandoque dicta clausula: *appellatione remotà*: non
est apposita præviâ cognitione, intelligi debeat de
appellatione frivola; eò quòd, ubi hæc clausula
apponitur non præviâ cognitione, ea sit odibilior,
& magis strictè interpretanda.

6. Sexto: per prohibitionem appellationis vi
dictæ clausulæ non prohiberi illam, quæ expressè
indulgetur in jure; illas autem appellationes in-
dulgeri à lege, quæ expressè à lege sunt approba-
tæ, quarum exemplar est in cap. significavit. & cap.
Rodolphus. de rescript. Pass. n. 51.

7. Septimò: per clausulam: *remotà appellatione*;
quando simpliciter profertur, solum prohiberi ap-
pellationem judicialem à sententia diffinitiva; non
verò ab interlocutoriâ. Pass. n. 60. citans Felin. in
c. causam. n. 27. de rescript. Tusch. lit. A. concl. 400.
n. 17. Barboſ. claus. 9. num. 16. Scacciam de appell.
q. 16. limit. 1. n. 82. Idemque dicendum dicens,
ubi lex vel statutum appellationem prohibet; pro
quo citat Gemin. in c. ut inquisitioni, de hæretic. in 6.

8. Octavò: per dictam clausulam: *remotà ap-
pellatione*; non tolli appellationem, etiam judicia-
lem, quando Judex dolo malo vel latâ culpâ sen-
tentiavit: vel quando injustitia sententia est no-
toria. Pass. n. 60. citans Lancell. p. 2. c. 12. limit. 8.
n. 24. Tusch. ubi ante. concl. 40. Barboſ. clausul. 9.
n. 21. & 22. Item non tolli appellationem, ubi gra-
vatus in continente offert probationem paratam
ad justificandam appellationem. Pass. ibid. citans
Barb. ubi ante. n. 23.

9. Nonò: ubi prohibetur in rescripto appella-
tio, non prohiberi eam simpliciter, seu quòd ad
utrumque effectum, sed solum quòd ad effectum sus-
pensionis. Et hinc gravatum à Judice procedente
judicialiter, servato bene ordine juris posse qui-
dem appellare, sed non suspendi per hoc jurisdic-
tionem Judicis à quo. Pass. n. 54. ex Abb. in c. pa-
storalis. & consequenter ubi Judex à quo procedit
appellatione remotà, gesta contra dictam appella-
tionem non revocari ut attentata, uti ea revocan-
tur, ut attentata, ubi procedit absolute, appella-
tionem non remotà. Quod ipsum tamen limitat n. 58.
ubi:

ubi : quod nulli sint casus, in quibus gesta post huiusmodi appellationem tantum devolutivam sint revocanda ut attentata : nempe primò, ubi fuerint attentata, postquam superior, admittens appellationem, inhibuit, ne procederetur ulterius in causa, ut Lancell. *de appell. c. 12. limit. 8. n. 11.* Scaccia. *de appell. q. 16. limit. 1. n. 105.* Secundò : dum esset appellatum ex causa expressa in iure ; quia in eo casu appellatio non est prohibita vi clausulæ : *appellatione remotâ*, ut Lancell. *loc. cit. n. 16.* Scacc. *loc. cit.* Tertio, si Iudex à quo detulit appellationi, ut habetur *c. de appellationibus. de appell. in 6.* plures casus videat apud Lancell. *loc. cit.*

10. Decimo : quod licet in *c. pastoralis*. expressè sermo sit de prohibitione appellationis facta in rescripto per clausulam *appellatione remotâ*, eandem nihilominus esse rationem de prohibitione facta in statuto, vel emanata ex privilegio. Pass. n. 55. citans Abb. in *c. pastoralis. n. 12.* hanc addens rationem ; quod pontificum intentio sit, ut Iustitia suam consequatur effectum ; quod verò alicui personæ concedit, ut ab ea non detur appellatio, id faciat ex præsumptione, quam habet de virtute illius personæ, quod non sit aliter processura, quàm jura disponunt ; quæ si tamen procederet aliter, quàm deberet, non sit ratio, cur gravatus non possit appellare, & cur Superior non debeat gravamen tollere.

11. Undecimò : in casu, quo causa est remissa Iudicis conscientiæ, adeoque prohibita est appellatio judicialis & suspensiva, factaque appellatione (quod fieri potest, nihilominus appellatione devolutivâ, vi cuius tenetur Iudex revocare gravamen, propter quod est appellatum, revocandum esse per viam querelæ ; gravamen verò illatum per gesta contra appellationem revocandum per viam appellationis, ex mente Abbatis *loc. cit. n. 15.* refert Pass. n. 56. Ipse verò aliter sentit, nimirum quod ex quo causa est appellabilis appellatione devolutivâ, licet simpliciter non suspendatur iurisdicctio Iudicis à quo, suspendatur tamen secundum quid, seu melius loquendo debetur & infirmetur, ut contra appellationem in præiudicium appellantis nõ possit agere omnino validè & firmiter, & quin iustificatâ appellatione gesta contra eam non sint revocanda, & appellans consecutus sit plenam Suspensionem à superiore

Questio 308. An Regularibus liceat appellare à confirmatione vel cassatione electionis ?

1. Respondeo : regularibus de iure communi non est interdicta hæc appellatio. Pass. *cit. c. 34. n. 62.* & licet regulares *c. ad nostram. & c. reprehensibilis. de appell.* prohibentur appellare à correctione ; nomine tamen correctionis non venit confirmatio aut cassatio electionis. Pass. *ibid.* Sed & privilegia communiter concessa regularibus, in quibus prohibetur appellatio, intelligenda esse juxta juris communis dispositionem, ait *ibid.* Pass. citatis pro hoc Nav. *conf. 3. de regular. n. 51.* Rodriq. *Tom. 1. q. 29. a. 2.* Suaz. *Tom. 4. de religion. tr. 8. l. 2. c. 11.* Sayr. *clar. reg. l. 2. c. 17. n. 38.* & c. Addit tamen rectè Idem Pass. n. 63, unum quemque regularem debere in hoc diligenter examinare leges sui ordinis, & specialia privilegia, quibus ejus religio, etiam per communicationem, finitur, & quatenus per dictas leges & privilegia prohibeatur appellatio à confirmatione aut cassatione electionis, debere ab ea appellatione abstinere. Ad hæc huiusmo-

di appellationem parum religiosis convenire, & non levem esse præsumptionem ambitionis, quod appeller religiosus, ut invitis Superioribus obtineat prælaturam, quam boni ac perfecti religiosi, etiè oblatam, reculant.

Questio 309. An ab electione possit appellari immediate ad Prælatum mediatum, præterito Superiore immediato, ad quem alias spectat confirmatio & cassatio electionis ; ita ut is eam confirmare vel cassare tunc nequeat ?

1. Respondeo primò : appellare immediatè ad Papam non solum licitum est, sed etiam talis appellatio, etsi extrajudicialis, suspendit ac devolvit, ita ut si inferior electionem confirmet vel casset, attentet, & actum irritum faciat. Pass. *cit. c. 34. n. 64.* juxta quod statuitur in *c. si postquam. de elect. in 6.* Porro hæc decretalis non habet locum, nisi tantum in electionibus, quæ sunt ad Ecclesias regulares vel Cathedralis, & in appellationibus, quæ desuper sunt ad Sedem Apostolicam ; non verò in appellationibus, quæ fiunt ad Iudices Papæ inferiores. Pass. n. 66. cum Gl. in *cit. c. si postquam. v. ad Sedem Apost.* & Franc. *ibid. n. 2.* Gemin. n. 5. Quin & locum non habet hæc decretalis, si appelleretur ad Legatum de laterè ; quia in ea decretali exprimitur sola appellatio ad Sedem Apostolicam, Pass. n. 67. cum gl. & Gemin. *ll. cit.* Habet tamen locum in omni appellatione, quæ fit ad Sedem Apostolicam in causa dictæ electionis etiam extrajudiciali & interlocutoriâ ante sententiam diffinitivam, cum loquatur indistinctè, & appellatio ab electione sit extrajudicialis, ut habetur *c. concertationi. de appell. Pass. n. 68.* citans Gemin. in *c. si postquam. n. 3.* Franc. n. 2. Similiter locum habet non solum in electione, sed in omni provisione, quin & in postulatione (intellige saltem ad Ecclesias regulares ; quia cum postulatio ad Ecclesias Cathedralis semper fiat ad Papam, non habet in ea locum appellatio) Pass. n. 71. juxta S. *fin. cit. c. si postquam.* Qui tamen addit id fallere in electione Abbatissarum in duobus illis casibus contentis in *c. indemnitate. de elect. in 6.*

2. Requiritur autem & sufficit, quod fiat huiusmodi appellatio ex causa probabili, licet in re falsâ ; etsi enim id non procedat universaliter de iure communi, ne detur facilis via ad protrahendas confirmationes ; & licet in aliis casibus prius constare debeat de veritate causæ appellationis, antequàm revocentur attentata post appellationem ante sententiam ; in hoc tamen casu appellatio hæc interposita ex probabili tantum causa devolvit, & reddit iudicium attentatum, Pass. n. 65. juncto n. 66. cum Gl. *loc. cit. v. probabili.* Quamvis, ubi causâ hæc probetur falsâ, appellans sit puniendus. Pass. *cit. n. 65.* juxta *c. calumniam. de partis.* Requiritur etiam ad hoc, ut hæc appellatio devolvat, ut sit interposita ab eo, qui habet interesse in electione. Item ab eo, qui possit sua voluntate illud interesse in iudicium deducere. Pass. n. 69. Item requiritur, ut appellatio sit insinuata parti & Iudici à quo. Pass. *ibid.* juxta *c. si duobus. de appell.* citans Gemin. Franc. Jo. And. Item requiritur secundum Jo. And. ut in appellatione, in qua opponuntur crimina vel defectus contra electionem vel electum, debeat servari forma *c. ut circa. de elect. in 6.* & aliter non valeat nec devolvat cognitionem causæ ad Papam. Verum hujus contrarium apud Pass. n. 69. re-

nerit

nent Lap. Abb. Gemin. eò quòd in *cit. cap. ut cir. ca.* non annulleretur appellatio interposita ex rationabili causa, non servatà formatà. *cit. cap. sed tantum*, quòd appellans non sit audiendus super non expressis in libello appellationis, nisi in casibus ibi expressis, etsi non juraverit, prout ibi, cum quo flet, quòd appellatio teneat, & devolvat negotium ad Papam, Tametsi autem renunciari possit appellationi de consensu partium, juxta *c. quamvis. de elect. in 6.* non tamen invito appellato, ut Gl. in *cit. cap. v. partibus.* nisi res adhuc sit integra; ut Franc. in *cit. c. quamvis. n. 8.* vel ubi, re non integrà, appellans velit satisfacere parti de suo interesse, ut Gl. *ubi ante.* postquam tamen hæc appellatio est præsentata Papæ, ne quidem de consensu partis potest ei renunciari. Pass. *loc. cit. juxta cit. c. quamvis.* Sed & ubi (subintellige, re adhuc integrà) renunciatum esset huic ad Sedem Apostolicam appellationi, inferiorem Judicem non statim posse assumere causam, sed debere prius diligenter inquirere, an in renunciatione intercesserit pravitas, v. g. simonia, violentia, metus (quà pravitate interveniente, si partes renuncient appellationi ab electione interposita ad Papam, non potest Judex cognoscere in causâ, sed attentat) etsi talem pravitatem repererit, debere eum præfigere partibus terminum competentem, in quo cum omnibus actis & munimentis suis Apostolico aspectui se sistant. Quòd si verò prætermisâ hac inquisitione procedat ad confirmationem vel cassationem electionis, non solum confirmationem, cassationem, omnèsque processus ab eo factos esse irritos; sed etiam confirmatorem confirmantem vel consecrantem Episcopum per annum suspensum esse ipso jure, juxta *c. provida. de elect. in 6.* (in quo *cap. uti & in cit. c. quamvis.* cum sermo sit expressè de electione ad Episcopatum & dignitates majores, non comprehenduntur quòd ad hanc pœnam sic confirmantes electiones ad Ecclesias regulares, juxta Franc. in *cit. c. provida. n. 2.*) à confirmatione Episcoporum, tradit Pass. *n. 72.*

3. Resp. secundò: ubi sermo est de Superioribus Papâ inferioribus, appellatio debet fieri gradatim, & non potest fieri, omisso medio, immediatè ad mediatum. Pass. *cit. c. 34. n. 73.* citans *c. dilecti. il 3. de elect.* Marant. in *specul. p. 6. §. & quandoque. n. 368.* Scacc. de *appell. q. 7. n. 93. & c.*

4. Limitandum tamen hoc ipsum primò, ut non solum possit præteriri Judex medius, dum is est impeditus, v. g. excommunicatus; vel si is neget Justitiam; vel sit pars, contra quam litigatur; sed etiam absolutè de jure canonico, parte non obstante, valet appellatio, præterito Judice medio. Pass. *num. 74.* citans Abb. in *cit. c. dilecti. n. 7.* Barbof. *ibid. n. 4.* Scacc. *loc. cit. n. 18. 20. & 105.* Tusch. *lit. A. concl. 352. & c.*

5. Limitandum secundò quòd ad Religiosos, apud quos cum medii Superiores sint longè magis ex voto obedientiæ subordinati primariis Superioribus, quàm alii Judices ecclesiastici, facilius admittitur appellatio, præterito Superiore medio. Et non solum parte non opponente valet appellatio talis; v. g. ab electione Prioris interposita apud Generalem præterito Provinciali; verùm etiam, parte opponente, potest Generalis, videns rationabiliter esse præteritum Provinciale, ad se avocare causam, & inhibere Provinciali, ne se ingeat in cognitione electionis illius, cui inhibitioni

deferre tenetur Provincialis. Pass. *l. cit. n. 75.* ubi plura, qualiter hæc locum habeant in suo Ordine.

Questio 510. An Religioso appellante à cassatione electionis suæ, monasterium vel Ordo teneatur ad expensas factas aut faciendas in prosecutionem appellationis, in ordine ad consequendam Prælaturam?

1. Respondeo primò negativè, ubi electus fuit ad Prælaturam extra monasterium vel Ordinem; quia tunc non agitur causa ad favorem monasterii vel Ordinis. Pass. *cit. c. 34. n. 76.* citans Abb. in *cap. ex parte. de accusat. n. 9.* Anchar. *ibid. n. 7.* Anan. *num. 7.* Archid. in *c. pastoris. 2. q. 7.* & *ibid.* Bellamer. & c. Limitandum hoc ipsum, & dicendum contrarium, ubi Religiosus electus ad Prælaturam extra Ordinem agit pro sui electione de mandato Superioris, & ex obedientia; quia tunc agit causam non propriam, sed de communem.

2. Resp. secundò: electus ad Prælaturam sui monasterii vel Ordinis agens ad suæ electionis confirmationem, debet accipere expensas à monasterio vel Ordine; quia in hoc eorum causam agit, cum interfit monasterii vel Religionis, electum Prælatum confirmari. Pass. *loc. cit. n. 77.* citans Felin. in *c. ex parte. n. 4.* Sanch. in *Decalog. c. 12. n. 26.*

3. Limitandum hoc ipsum putant Peyr. de *Prælat. q. 3. c. 1. §. 4. num. 124.* Donat. *p. 2. tr. 7. q. 15.* apud Pass. *n. 78.* ita, ut non teneatur ad expensas monasterium vel Ordo, dum eorum Religiosus ambitiosè procuravit se eligi ad Prælaturam, ad quam non erat eligibilis; eò quòd Conventus non teneatur fovere ambitionem illius, & interest monasterii, non habere Prælatum ambitiosum, qui quæ se opponunt, ducantur zelo bono, ne quis malo modo eligatur. Verùm non placet Passerino hæc limitatio; eò quòd non fit de facili electus habendus pro ambitioso, cessetque post electionem ambitionis prætextus, cum habeat tunc jus ex electione ad confirmationem; tum etiam, quia si major pars eligentium illum perseverat in electione & petitione illius, agit negotium Conventus, dum petitur ejus confirmatio. Ac denique, si electus alius sit dignus & prudens, parum interfit monasterii, quòd ambitiosè intravit, Proinde ipse Passerinus aliter limitat responsum. *n. 79.* nempe ut tunc in hoc casu non debeantur expensæ, ubi Conventus non consentit ex parte sua huic prosecutioni, sed contentus est Superioris determinatione, qualiscunque ea fuerit; eò quòd majore parte Conventus non adhaerente huic prosecutioni, seu non appellante contra cassationem electionis, & non agente contra opposentes se electioni, non agatur causa Conventus, neque electus agit nomine Conventus. Idque etiam, ubi electus aliunde non habet, unde solvat expensas; & si visicerit, sive succumbat. Quin & si electus non est verè habilis ad Prælaturam, aut verè est culpatus, adeoque non ducat eum confirmari, licet à majore parte ex passione aliqua fuerit electus, malè facere Conventum prosequendo causam talis electionis, & multò minus tunc teneri ad expensas, electo eam prosequente, tradit *cit. n. 79.* Pass.

4. Sublimitar tamen hæc ipsa Pass. *ibid.* ita, ut si legitime electus esset verè innocens, & calumniam pateretur, & aliâ viâ non posset honorem suum tueri, teneatur monasterium ad expensas, quas electus

lectus innocens pro famæ suæ defensione necessariò faceret; cùm Conventus teneatur providere subito de necessariis.

5. Respondeo tertio: in religione, in qua electio non licet appellare à cassatione electionis suæ, Conventus nihil debet illi causam electionis suæ prosequenti, Pass. loc. cit. n. 8. nisi, ut addit, illum suum procuratorem constituat; quod ipsum tamen ait, tanquam parum conforme legibus prohibentibus talem electum ab appellatione, eum non debere admittere.

Questio 511. An confirmatione existente nullâ seu annullatâ, perimatur quoque electio, seu ea reddatur quoque nulla?

Respondeo negativè, quemadmodum cassatâ institutione non annullatur presentatio, potestque presentatus jus suum prosequi, ut Rota decis. 648. p. 4. recent. ita annullatâ confirmatione minimè perempta aut cassata censetur electio. Lott. l. 2. q. 18. à n. 23. Pass. de elect. c. 33. n. 168. Pirh. ad rit. de elect. n. 328. Laym. ad cap. si confirmationem. in 6. juxta expressum illius cap. textum, ubi Papa ita rescribit: si accidat confirmationem electionis cassari, seu cassam & irritam declarari, sive propter debitam juris solennitatem in confirmatione omissam (ut si confirmatio fiat electionis, à qua appellatum non observatis iis, quæ præscribuntur in cap. quamvis, & cap. provida. de elect. in 6. vel confirmatio facta omissâ formâ traditâ in cap. fin. de elect. in 6. Pirh. loc. cit.) vel ob causam eam, quia is, qui confirmavit, non habuit potestatem confirmandi (nempe quia vel non erat Judex competens, vel quia legitimè ab eo ap-

pellatum; vel quia erat publicè excommunicatus vel quia Papa ante confirmationem reservaverat sibi Prælaturam, ad quam electus: vel ob aliam similem causam, ideoque ipso jure non valuit confirmatio. Pirh. loc. cit. cum Gl. in cit. c. si confirmatio. n. v. potestatem.) non idcirco etiam præcedens electio, si aliàs sit legitimè celebrata, infirmari debet, vel pro irrita haberi. &c. Ratio est, quia utile per inutile non vitiatur, reg. juris 37. in 6. dum unum ab altero separari potest, uti potest electio separari à confirmatione, cùm sint actus diversi, qui non fiunt eodem contextu & tempore; nec electio quoad suum valorem, tanquam quid prius, dependet, à confirmatione tanquam posteriore; proinde destructo hoc consequente seu accessorio, non corrumpitur etiam fundamentum, licet corrumpente illo fundamento, corrumpatur accessorium, quale fundamentum necessariò suppositum ad confirmationem est electio canonicè facta & valida. Laym. Pirh. Pass. loc. cit. Quod si igitur electione legitimè factâ, subsequens illius confirmatio irritetur, alia confirmatio ejusdem electionis coram debito seu competente Judice peti debet. Secus, si non tantum confirmatio, sed & electio sit cassata. Pirh. loc. cit. cum Gl. in cit. cap. si confirmat. Porro, quòd in dicto cap. statutum est de confirmatione electionis, habere quoque locum in aliis confirmationibus (puta sententiæ, ut eà cassatâ ob defectum in ea commissum, acta tamen firma permaneant. Item de confirmatione privilegii, statuti, contractus) cùm eadem in omnibus sit ratio, tradit Pirh. loc. cit. citans Franc. & Jo. And.

* *

SECTIO TERTIA.

DE PROVISIONE BENEFICIORVM PER LIBERAM COLLATIONEM.

CAPUT PRIMUM.

De primario Collatore, scilicet Papa.

PARAGRAPHVS I.
De potestate Papæ in collatione beneficiorum tam absoluta, quàm respectiva ad alios Collatores.

Questio 512. Quanta & qualis sit potestas Papæ in beneficiis?

Respondeo: Papæ à Christo concessum esse in beneficiis jus plenum, seu summum, absolutamque potestatem & plenariam dispositionem. Castrop. tr. 13. de benef. d. 2. p. 14. n. 2. Laym. in c. quæ ad

Ecclesiarum. de constit. Lott. l. 2. q. 22. n. 9. dicens,

P. Leuren, Fori Benef. Tom. II.

Catholicorum neminè id negare, juxta c. 2. de preb. Ita ut non solum dicatur beneficiorum administrator absolutus, ut cum D. Th. 2. 2. q. 100. a. 1. ad 7. tam Theologi omnes quàm Canonistæ, Lott. l. 2. nu. 10. & l. 1. q. 4. n. 57. sed etiam Dominus, Lott. cit. q. 22. n. 11. citans Menoch. cons. 192. n. 7. Burfat. cons. 126. n. 11. Surdum cons. 25. n. 20. in tantum, ut, ubi constat de ejus voluntate, frustra quaratur de potestate, stante ei in his pro ratione voluntate. Lott. loc. cit. n. 13. ex Ferret. cons. 65. n. 5. & Gl. in c. si gratiose. de rescrip. in 6. Quemadmodum enim, quamdiu beneficium persistit in suo esse, negari non potest Papæ absoluta ejus administratio, ita nec absolutum dominium respectu ipsius formæ seu tituli beneficalis (secus est de ipsâ materiâ seu substantiâ beneficalis, quæ consistit in eo, quòd ob laborem & ministerium spirituale præbeatur stipendium & alimentum, quod juris est divini, & quod Papa impedire nequit, juxta dicta ad initium 1. part. de quo vide Lott. l. 1. q. 4. num. 53. & seq.)

S

qui